

Psycholinguistics Course Unit Descriptor

Study Programme: Magyar nyelv és irodalom			
Course Unit Title: Psycholinguistics (Pszicholingvisztika)			
Course Unit Code: 21MK095			
Name of Lecturer(s): Pásztor-Kicsi Mária			
Type and Level of Studies: alapstúdium			
Course Status (compulsory/elective): választható			
Semester (winter/summer): téli			
Language of instruction: magyar			
Mode of course unit delivery (face-to-face/distance learning): személyes részvétel			
Number of ECTS Allocated: 3			
Prerequisites: -			
Course Aims: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a pszicholingvisztikának mint interdiszciplináris tudománynak általános elméleti irányzataival és kísérleti eredményeivel, amelyek a pszichológia, a nyelvészet és az információelmélet elméleti, empirikus és kísérleti tapasztalatainak közös tartományából táplálkoznak.			
Learning Outcomes: A hallgatók a korábban szerzett pszichológiai és általános nyelvészeti ismereteikre alapozva sajátítják el a pszicholingvisztika fogalmi és terminológiai apparátusát, s ezáltal képessé válnak azoknak a neurológiai folyamatoknak megértésére, amelyek a beszéd produkcióját és percepcióját, illetve a mentális lexikon működését irányítják, s betekintést nyernek a különféle nyelvi zavarok működési mechanizmusába is.			
Syllabus: <i>Elméleti oktatás</i> A pszicholingvisztika mint tudományos diszciplína: létrejötte, kutatási területe, módszerei. Az agy mint a mentális folyamatok neurológiai központja. A domináns félteke, a beszédközpontok, a kezesség. A hosszútávú (deklaratív és procedurális), valamint a rövidtávú memória. A mentális lexikon szerveződése (elméletek és modellek). A beszédprodukció működési modelljei (statikus és dinamikus), a spontán beszéd jellemzői, a nyelvbotlaskorpusz. A beszéd, a mondatok, a szavak és az írott szövegek percepciója. A beszéd produkciójának és percepciójának zavarai. A gyermekek pszichofizikai fejlődése és az anyanyelv elsajátításának folyamata a kora gyermekkorban. A kritikus időszak. Az anyanyelv elsajátítása 5–10 éves korban. A második nyelv elsajátítása. Az interferencia. Kétnyelvűség és kettősnyelvűség.			
Required Reading: 1. Gósy Mária. 2005. Pszicholingvisztika. Bp: Osiris Kiadó. 2. Lukács Ágnes – Pléh Csaba. 2015. Pszicholingvisztika I-II. Magyar pszicholingvisztikai kézikönyv. Bp. Akadémiai Kiadó Zrt. 3. Kiefer Ferenc (szerk.) 2011: Magyar Nyelv. Bp: Akadémiai Kiadó Zrt. 4. Gósy Mária (szerk.) 2004. Beszédkutatás. „Nyelvbotlás”-korpusz, tanulmányok. Bp: MTA Nytud. Int. 5. Lengyel Zsolt. 1981. A gyermeknyelv. Bp: Gondolat. 6. Telegdi Zsigmond – Pléh Csaba – Szépe György (szerk.) 1995. Általános Nyelvészeti Tanulmányok XVIII. Nyelvészet és pszichológia. Bp: MTA Nytud. Int. 7. Lengyel Zsolt–Navracsics Judit (szerk.) 2009. Tanulmányok a mentális lexikonból. Bp: Tinta Könyvkiadó. 8. Lengyel Zsolt: 2012. Szórol szóra. Bp: Gondolat Kiadó. 9. Pléh Csaba. 1998. A mondatmegértés a magyar nyelvben. Bp: Osiris Kiadó. 10. Göncz Lajos. 2004. A vajdasági magyarság kétnyelvűsége. Szabadka: MTT. 11. Navracsics Judit. 2007. A kétnyelvű mentális lexikon. Bp. Balassi Kiadó., 12. Navracsics Judit. 2018. A kétnyelvű mentális lexikon – létezik egyáltalán? In. Pásztor-Kicsi Mária (szerk.): Kétnyelvűség – hátrány vagy esély? Újvidék, ÚE BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék. 9–26. 13. Sebestyén Tar Éva. 2005. Nyelvi zavarral küzdő gyermekek az iskolában. = B. Nagy Ágnes–Szépe György: Anyanyelvi nevelési tanulmányok I. Pécs: Iskolakultúra. 154–169. 14. Pásztor Kicsi Mária. 2005. A beszédjelenségek újfajta pszicholingvisztikai kutatása. Hungarológiai Közlemények 2005/2; 84–90.			
Weekly Contact Hours: 2	Lectures: 2	Practical work: 0	
Teaching Methods: Az interaktív oktatás vegyes módszerei: kísérleti-analitikus projektek kidolgozása, vita stb.			
Knowledge Assessment (maximum of 100 points):			
Pre-exam obligations	points	Final exam	points
aktivitás az	10	írásbeli vizsga	-

előadásokon			
teszt	20	szóbeli vizsga	55
prezentáció	15	